

De ZMV-vrouwenbeweging in Noord-Brabant (jaren '80 en '90)

'Het bestaan van zwarte vrouwen wordt ontkend, althans niet gezien en niet gehoord'

VERKLARING VAN DE 'ZWARTE VROUWENGROEP

Een week lang zullen er activiteiten plaatsvinden onder de noemer: winteruniversiteit vrouwenstudies. Vrouwenstudies.... het suggereert een voor ALLE vrouwen belangrijke gebeurtenis. Op zich zou het dat ook moeten zijn en doorblader dan kom ik al snel tot de conclusie dat er mij, als zwarte vrouw, amper iets bij is wat echt belangrijk is, wat aandacht besteed aan de positie van zwarte vrouwen binnen vrouwenstudies. Er geen beleid is geweest waar zwarte vrouwen daadwerkelijk bij betrokken zijn geweest, ondanks de ervaringen van de winteruniversiteit van 2 1/2 jaar geleden. Het bestaan van zwarte vrouwen wordt ontkend, althans niet gezien en niet gehoord.

Onder zwarte vrouwen versta ik, vrouwen uit voorindische en huidige koloniën van Nederland, en alle vrouwen die door witte mensen, buitenlands, allichtsklein, niet-westers, 3e wereld etc. worden genoemd. Alleen in het thema niet-westerse culturen! LIJKT het erop alsof we er mogen zijn. We mogen er ook zijn..... als onderzoeksobjecten. Als onderzoeksobjecten in een land ver weg van Nederland.

Hoe het echt in de, voor witte vrouwen, andere culturen toegaat, komt nergens aan de orde. Bij geen enkel ander thema wordt daar aandacht aan besteed. Of toch... moederschap in Sri Lanka.

Of werd bij de organisatie van de winteruniversiteit uitgegaan van: we zijn allemaal vrouwen, dus gelijk. We willen onszelf, echter niet voor de gel. houden. Het is een pijnlijke constatering, maar er is niet aan zwarte vrouwen gedacht. Misschien wel gedacht, maar de gedachten zijn niet in actie omgezet, stecht gedachten beleven. We moeten deze kwestie juist tijdens de winteruniversiteit aan, omdat deze week een uitstekende gelegenheid is om echt solidair met elkaar te zijn. Voor ons, als zwarte vrouwen, betekent dat, het bestrijden van racisme tijdens deze week (en daarna natuurlijk).

Er zal elke dag, gedurende de gehele winteruniversiteit, een aparte zwarte vrouwengroep zijn. Wanneer en waar precies, zal altijd een dag van te voren aangekondigd worden. Maar we zien het als een noodzakelijke maat, omdat slechts door interactie en confrontatie racisme effectief bestreden kan worden. Het bestaan van aparte zwarte vrouwengroepen kan met zich meebrengen dat in witte vrouwengroepen men zich niet met racisme bezig zal houden, en ons als 'de anderen' blijft zien.

Als zwarte vrouwen, betrokken bij de vrouwenbeweging, hebben we last van racisme, m.n. van ethnocentrisme. Ook hier dus. We eisen dan ook dat tijdens alle workshops, binnen alle thema's, er aandacht zal worden besteed aan de positie van zwarte vrouwen. Dus ook als ze er niet zichtbaar zijn! En niet alleen tijdens een middag of avond over racisme, wat niet eens in alle programmabelejes aangekondigd staat.

Verder stellen we voor om aan het eind van de week samen, zwarte en witte vrouwen, te kijken naar hoe we, hetgeen hier begonnen is, kunnen voortzetten.

Uiteindelijk zijn we allemaal verantwoordelijk voor het feit dat racisme nog steeds zwarte en witte vrouwen van elkaar scheidt.

Namens de zwarte vrouwengroep tijdens de WUV,
Julia da Lima

Bron: Atria, archief van Troetje Loewenthal

Hoe waren ZMV-vrouwen zichtbaar in Noord-Brabant?

Binnen de 'witte' Noord-Brabantse vrouwenbeweging.

- Hoe 'wit' was de Noord-Brabantse vrouwenbeweging? Waren er ook ZMV-vrouwen actief? Werd er enkel gefocust op het vrouw-zijn, of was er ook aandacht voor etniciteit? Werd 'wit'/'Nederlands' zijn genormaliseerd en geneutraliseerd?

Hoe waren ZMV-vrouwen zichtbaar in Noord-Brabant?

Wat voor initiatieven werden er voor en door ZMV-vrouwen opgezet?

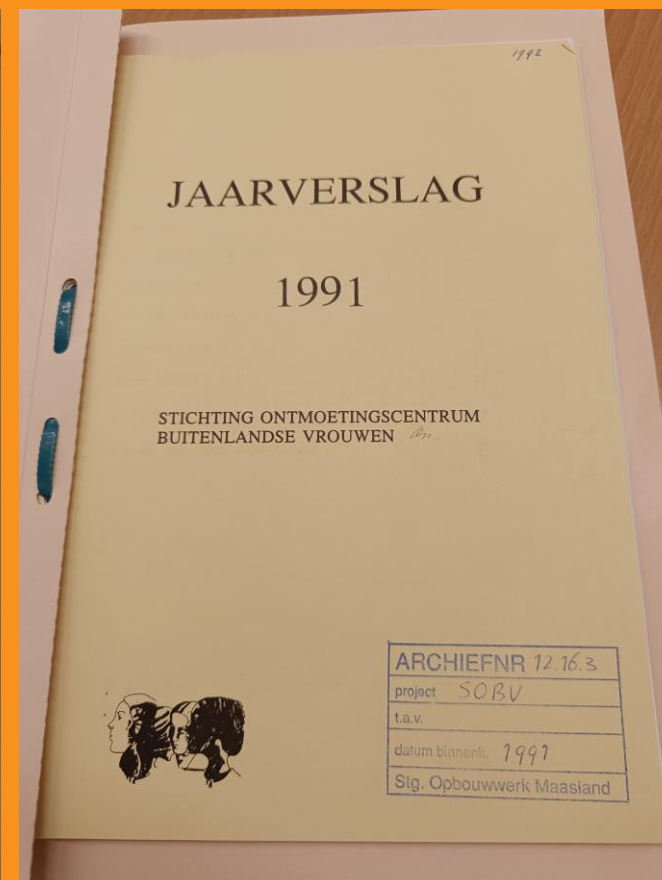
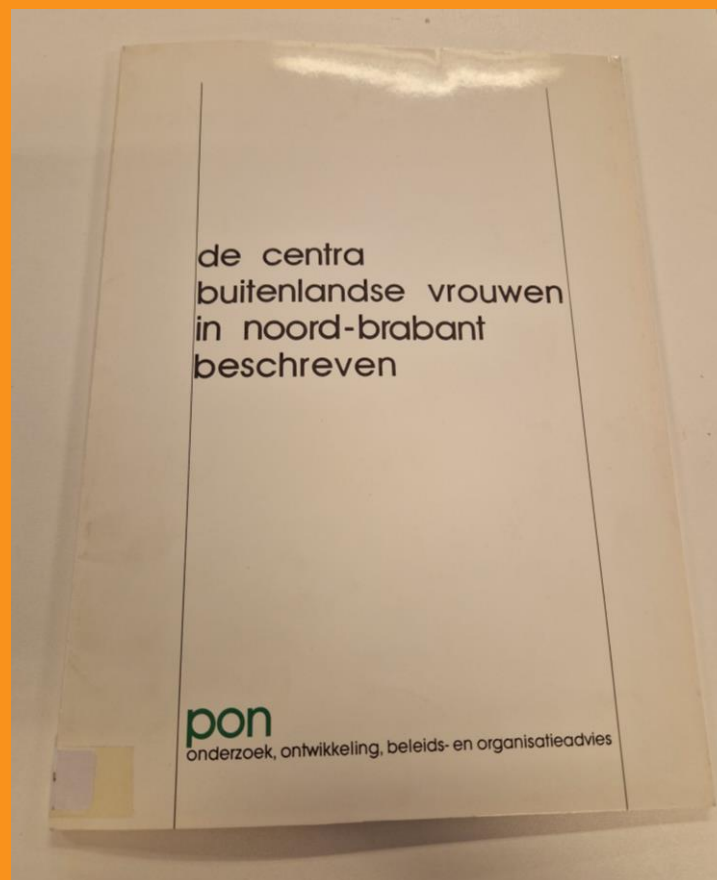
- Focus op Centra voor Buitenlandse Vrouwen (CBVs): kijken naar organisatievorming.
- Was er eigenlijk wel sprake van een 'ZMV-vrouwenbeweging'? Hoe gingen ZMV-vrouwen om met etniciteit? Werd een bepaalde etniciteit genormaliseerd en geneutraliseerd?

Bron: Stadsarchief Breda, Buitenlandse vrouwen krijgen les in het Buitenlandse Vrouwen Centrum (1989)

Bronnen

- Op bezoek bij verschillende archieven → BHC, Regionaal Archief Tilburg, Stadsarchief Breda, Regionaal Historisch Centrum Eindhoven, Regionaal Archief West-Brabant en Atria.
- In gesprek met ZMV-vrouwen.

Endproduct

- Gericht op een breed publiek + verwerking van interviews → audio(-visueel).
- Gericht op nader onderzoek → onderzoekwijzer.